

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1340/18-A

Název	Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8
Sídlo	Rooseveltova 8, 160 00 Praha 6 - Bubeneč
E-mail	info@skolaroos.cz
IČ	68407157
Identifikátor	600021106
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Eva Klípková
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Rooseveltova 8, 160 00 Praha 6 – Bubeneč Alžírská 1, 160 00 Praha 6 - Vokovice Pod Marjánkou 2, 169 00 Praha 6
Termín inspekční činnosti	9. 5. 2018 – 14. 5. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8 (dále

„škola“) vykonává činnost základní školy (obor vzdělání Základní škola speciální, dále „ZŠS“), střední školy (obor vzdělání Praktická škola dvouletá, dále „PŠ“), školní družiny, speciálně pedagogického centra (dále „SPC“) a školní jídelny – výdejny. Škola vzdělává žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Kapacita oboru ZŠS (70 míst) byla k termínu inspekční činnosti využita na 94 % (66 žáků). Výuka žáků ZŠS je realizována podle Školního vzdělávacího programu Základní školy speciální *Učíme se pro život* (dále „ŠVP“), zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní školu speciální (díl I. a II.). Výuka žáků ZŠS probíhá v šesti třídách v místě Rooseveltova a ve 4 třídách detašovaného pracoviště (pronajaté prostory v areálu Dětského centra Paprsek) v Alžírské ulici, kde jsou vzdělávání zejména žáci s poruchou autistického spektra (dále „PAS“) a žáci s těžkým postižením (dvě tzv. rehabilitační třídy). Vzdělávání je prodlouženo o 1 rok a žáci po ukončení povinné školní docházky dosahují základů vzdělání. Vzdělávání oboru PŠ probíhá na odloučeném pracovišti Pod Marjánkou. Kapacita oboru školy (16 míst) je naplněna na 88% (14 žáků). Žáci se vzdělávají ve dvou třídách podle Školního vzdělávacího programu *Lyceum – brána života*. Výchovně vzdělávací proces ve škole zajišťuje 34 pedagogických pracovníků (tj. 13 učitelů v ZŠS, 3 v PŠ, 1 asistent pedagoga a 17 vychovatelů). V rámci vzdělávání je žákům poskytována terapeutická péče (hipoterapie, canisterapie, muzikoterapie). Škola umožňuje 12 žákům individuální vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) využívá přínosně svou dlouholetou pedagogickou i řídicí praxi. Její styl řízení je založen na vzájemné důvěře a spolupráci pedagogů. V procesu řízení vychází z kvalitní a reálně stanovené koncepce rozvoje školy. Hlavním cílem je promyšlený a kvalitní výchovně vzdělávací proces s důrazem na rozvoj takových psychických i fyzických předpokladů a schopností žáků, které jim umožní maximální možnou soběstačnost, optimálně i sociální samostatnost (důraz na realizaci praktického vyučování ve SŠ mimo školu, což u typu PŠ není běžné). Koncepční záměry se ředitelce daří postupně naplňovat (např. v oblasti materiálních podmínek při využívání didaktických moderních pomůcek iPodů, obnova školního nábytku). Řídicí kompetence deleguje na svoji zástupkyni, která vykonává současně i činnost výchovné poradkyně a školní metodičky prevence. Výhodou této kumulace funkcí je přehled o vzdělávacích potřebách žáků, avšak rizikem jsou zvyšující se nároky na zajištění poradenských služeb (viz hodnocení poradenského systému). Dílčími úkoly jsou pověřeni i další pedagogičtí pracovníci (vychovatelka pověřená řízením ŠD, vedoucí pracovišť ZŠS v Alžírské, vedoucí PŠ a vedoucí SPC). Ředitelka využívá výhody rodinného prostředí školy k přímé každodenní komunikaci a k osobnímu kontaktu s pedagogy. Kontrolní činnost je zajišťovaná v dostatečné míře realizovanou hospitační činností vedení školy. Menší efektivita kontroly se však projevila v nedostacích ve vedení dokumentace školy, např. nedostatky ve smlouvě o zajištění praktického vyučování, vystavení rozhodnutí o povolení individuálního vzdělávání bez podkladů vyplývajících z legislativy, chybějící potvrzení o studiu pedagoga v jeho personální dokumentaci. Vedení školy přijalo opatření a nedostatky byly z velké části odstraněny v průběhu inspekční činnosti. V rámci vlastní evaluační činnosti ředitelka využívá zpětné vazby od pedagogů (dotazníkové šetření). Příležitostí v autoevaluačních mechanismech řízení je obdobné využití názorů i od zákonných zástupců. Ředitelka přínosně využívá poradní orgán – pedagogickou radu k projednávání zásadních dokumentů školy i problematiky vzdělávání jednotlivých žáků a ke společnému hledání nástrojů pro zlepšování kvality školy. Vedení školy podporuje i neformální týmové porady pedagogů jednotlivých tříd nebo širší porady vedení

s vedoucími jednotlivých úseků a učiteli tříd. Součástí řízení je funkční informační systém (nástěnky, e-maily) umožňující konstruktivní komunikaci se všemi účastníky.

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků je na velmi dobré úrovni, rodiče jsou považováni za partnery. Škola účelně využívá webové stránky (včetně odkazu na sociální síť), pravidelná setkání se všemi zákonnými zástupci na začátku školního roku a následně v pololetí a před koncem školního roku při individuálním hodnocení jednotlivých žáků. Se zákonnými zástupci pedagogové komunikují při každodenní návštěvě školy (předávání žáků). Zákonní zástupci se účastní řady akcí (besídky, zahradní slavnost), prostřednictvím členství v různých sdruženích (*Na dlani, Strom*) se podílejí i na sponzoringu, benefičních akcích ve prospěch školy. Přínosná spolupráce probíhá i s některými institucemi (např. v rámci ekologické výchovy připravuje celoročně výukové programy organizace Lesy ČR s.p., prospěšná kooperace probíhá se zaměstnavateli, asociacemi, profesními organizacemi, úřady práce). Škola spolupracuje dlouhodobě s Agenturou *Rytmus o.p.s.* Agentura nabízí žákům PŠ dvouleté pracovní praxe v rámci Tranzitního programu a podílí se na před-profesní přípravě žáků. Standardní kooperace probíhá se zřizovatelem a školskou radou.

Personální podmínky jsou příznivé, umožňují kvalitní realizaci vzdělávacího procesu (viz hodnocení průběhu vzdělávání), ředitelka tyto podmínky významně ovlivňuje svým důrazem na pečlivý výběr pedagogických pracovníků. Věková struktura sboru je vyvážená. Předpoklad odborné kvalifikace nesplňují 3 pedagogové. Dva nekvalifikovaní učitelé a jeden vychovatel si doplňují odborné vzdělání požadovaným studiem. Začínajícím učitelům je poskytována podpora zkušenějších kolegů, vedení školy jim umožňuje doplňovat si vzdělávání i v rámci DVPP. Ředitelka vytváří dobré podmínky pro DVPP, plánovaný systém vychází z koncepčních záměrů a analýzy potřeb školy, vychází vstříc i zájmům jednotlivých pedagogů. Cíleně se zaměřuje zejména na problematiku autismu, poruch chování, relaxačních technik, různých druhů terapií, stimulací, diagnostikování apod., což pedagogům umožňuje lepší orientaci v uvedených oblastech a jejich praktické využití v každodenní individuální práci se žáky.

Škola ve sledovaném období hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na neinvestiční výdaje a s prostředky od zřizovatele na provoz. Dalšími příjmy pro školu byly prostředky za školní družinu a školní stravování. Finanční prostředky postačovaly k plynulému chodu školy a k realizaci ŠVP.

Škola disponuje dostatečnou materiálně technickou základnou. Třídy jsou vybaveny vhodným zařízením a technikou přiměřenou potřebám žáků. Ve škole je malá tělocvična, dostatečně vybavená cvičná kuchyňka a dobře zařízená školní jídelna a výdejna jídla. Ke sportovnímu vyžití a volnočasovým aktivitám slouží přilehlá zahrada s množstvím herních prvků a hřištěm s umělým povrchem. Zahrada je hojně využívána ŠD. Součástí školy je výtvarná a keramická dílna, sloužící žákům při výuce. Na detašovaném pracovišti (Alžírská) se nachází učebny vybavené nábytkem přizpůsobeným potřebám žáků s těžkým zdravotním postižením. Pro rozvoj smyslového vnímání žáků s těžkým a kombinovaným postižením slouží sensorická místnost Snoezelen. Detašované pracoviště využívá zahradu s venkovními herními prvky (pískoviště, domek, trampolína aj.), má k dispozici hernu, prostor pro terapii. Má i svou školní jídelnu a výdejnu stravy. Dostačující vybavení dvou učeben má také odloučené pracoviště Praktické školy. Ke sportovnímu vyžití mají žáci možnost využívat školní hřiště a jednou týdně tělocvičnu školy, ve které praktická škola sídlí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem sledovaného vyučování v ZŠ a SŠ byla přátelská, respektující atmosféra a vzájemná důvěra, vstřícná komunikace a empatický přístup pedagogů k žákům. Kvalitu vzdělávání zvyšovalo využívání dostatečného množství pomůcek (pomůcky pro rozvoj pohybových a mentálních schopností a dovedností) v systematicky uspořádaném prostředí včetně relaxační místnosti Snoezelen či herních prvků v zahradě. Pedagogové (třídy ZŠS na obou pracovištích) volili při vzdělávání vhodné metody a organizační formy výuky, které respektovaly potřeby žáků. Učitelé zařazovali účelně kombinaci méně časté frontální výuky doprovázené individuální prací (dva přítomní pedagogové ve třídě). Zvolené postupy práce dostatečně zohledňovaly zásady a cíle ŠVP. Pravidelné a systematické používání alternativní a augmentativní komunikace (VOKS, MAKATON) vedlo žáky k rozvoji slovní zásoby a pochopení významu jednotlivých slov. Ve výuce byla patrná erudice a vzájemná souhra obou pedagogů, která měla významný vliv na pozornost žáků, jejich aktivní zapojování do připravených a realizovaných aktivit, při kterých také vedli žáky v rámci možností k sebeobsluze a k upevňování hygienických návyků, k vyjadřování svých momentálních pocitů a potřeb, ke spolupráci a respektování se navzájem. Efektivitu výuky zvyšovalo využití vzdělávacích strategií vycházejících z *Plánů osobního rozvoje žáků*. Individualizovaný a diferencovaný přístup k žákům při výuce v jedné ze tříd významně podporovala i aktivní práce zkušeného asistenta pedagoga. Učitelé ve třídách žáků s PAS dbali na přístup s jasně danými specifiky, jako je orientace žáků v prostoru a čase, uspořádání pracovního místa mající vliv na správné pochopení jednotlivých činností, ovlivňující chování žáků. Učitelé v rehabilitačních třídách přihlíželi k reálným možnostem a schopnostem každého žáka, jejich mobilitě, zdravotnímu stavu. Respektovali potřeby žáků, jejich momentální nálady a citlivým způsobem motivovali žáky k aktivitě. Vyučování probíhalo v blocích, protože žáci tím lépe vnímali souvislosti (roční období, zvyklosti, pracovní činnosti). Názornost výuky byla vhodně podporována častým využíváním pomůcek (např. schémata – denní rozvrh, kartičky se jmény žáků, fotografie atd.), pedagogové využívali zásady strukturované výuky podporující jistotu a přehled žáků. Žáci se zájmem pracovali s pracovními listy, aktivně se zapojovali do činností s využitím iPodů. Tempo výuky bylo přiměřené schopnostem žáků, byla zařazována aktivní i pasivní relaxace. Vyučující žákům vytvářeli prostor pro vlastní vyjádření dle jejich možností, poskytovali jim dostatek času k práci. Mnohé činnosti vedly k rozvoji jemné i hrubé motoriky (např. vkládání tvarů do výřezů, nácvik psaní, rozvíjení hmatového vnímání při hře). Pedagogové průběžně žáky oceňovali za snahu i dílčí pokrok, povzbuzovali je k následné aktivitě. Prostor pro rozvíjení určité jednoduché formy sebehodnocení (návodná otázka, smajlík) vytvářen nebyl. Výuka se přes svou náročnost a často i náhlý, proměnlivý psychický stav žáka vyznačovala pedagogickým optimismem a trpělivostí. Klidný přístup pedagogů navodil podnětné pracovní klima.

V ZŠS je poskytováno vzdělávání i čtyřem žákům s odlišným mateřským jazykem. Žáci jsou vzděláváni dle příslušného ŠVP. K diagnostikovanému postižení přistupuje problém jazykové bariéry, učitelé vhodně využívají alternativní komunikace.

Na ŠVP ZŠS účelně navazuje činnost zájmového vzdělávání. ŠD nabízí vhodné formy činnosti prostřednictvím pravidelné výchovné a vzdělávací činnosti, kroužků (výtvarná a keramická dílna, divadelní a taneční kroužek, šití atd.), rovněž umožňuje relaxaci. Nedílným prvkem pobytu žáků je využívání potřebné terapie, které jsou součástí řízeného odpočinku žáků (např. arteterapie, muzikoterapie, hipoterapie, canisterapie), za vhodného počasí relaxace v prostoru zahrady.

Ve sledované výuce v PŠ si žáci přiměřenou formou osvojovali potřebné kompetence, byli vedeni k samostatnosti a soustředění při zadaných úkolech. Učební látka byla zpravidla probírána v souvislostech, nechybělo využívání mezipředmětových vztahů (např. zeměpis, matematika), propojení teoretického učiva s praktickými příklady činností (nakupování, určování ceny zboží, práce s kalkulačkou) nebo nácvikem komunikačních situací. Vyučující poskytovali žákům dostatečný prostor pro pochopení probírané tematiky. Po celou dobu sledované výuky byla ze strany učitelů poskytovaná individuální podpora žákům (dostatek času pro zvládnutí úloh, průběžná motivace, využití kompenzačních pomůcek, pracovních listů s odlišnou složitostí, pomoc při vypracování zápisů do sešitu). Příkladně a vhodně byla ve vyučování využita didaktická technika formou videoprodukce.

Nadstandardní je vytváření podmínek ze strany vedení školy ve spolupráci s organizací Rytmus o.p.s. k zapojení všech žáků PŠ do praktického vyučování vhodným výběrem pracovních činností, jejichž cílem je upevňování pracovních návyků a reálné zařazení žáku do pracovního procesu po ukončení studia.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Evaluace úrovně výsledků vzdělávání je vzhledem k míře postižení žáků velmi specifická. Výsledky vzdělávání jsou ověřovány v rámci vyhodnocení *plánů osobního rozvoje* (všichni žáci) a u některých žáků IVP vždy na konci školního roku. Při sestavování plánu osobního rozvoje vychází učitelé z aktuálních dosažených znalostí a dovedností žáka a zároveň nastavují nové cíle vzdělávání pro další časové období. Plány osobního rozvoje jsou také součástí přípravy pro slovní hodnocení každého žáka na vysvědčení. Výsledky vzdělávání žáků jsou převážně příznivé, odpovídají jejich možnostem a schopnostem vzhledem k míře postižení. Ve školním roce 2016/2017 všichni žáci ZŠS prospěli. V PŠ prospěla převážná část žáků s vyznamenáním, jeden žák neprospěl. Docházka žáků (neomluvené absence) je zcela bezproblémová. Příčiny výrazně vyšší absence, jen u některých žáků, souvisí s kombinací postižení a zdravotních komplikací (odborná vyšetření a lékařské zákroky, domácí léčení z důvodů oslabení organismu).

Pedagogové poskytují odbornou podporu žákům v rámci doporučení školského poradenského zařízení (dále „ŠPZ“), jasně a přehledně nastavenými *Plány osobního rozvoje žáka*, u některých žáků IVP a dalšími, pro žáky přínosnými postupy, jako jsou terapie, snoezelen, pohybové aktivity. Školní poradenské pracoviště (dále „ŠPP“) je zastoupeno výchovnou poradkyní a metodičkou prevence v jedné osobě. V rámci kariérového poradenství výchovná poradkyně každoročně realizuje na začátku školního roku schůzky pro zákonné zástupce, při kterých poskytuje potřebné informace o dalších možnostech vzdělávání žáků na odborných učilištích nebo o využití sociálních služeb, o termínech dnů otevřených dveří škol. V rámci prevence zajišťuje preventivní programy pro žáky s externími odborníky (např. Policie ČR, Lesy ČR, Rytmus o.p.s.). I když ve škole působí pedagogové se speciálně-pedagogickým vzděláním, vzhledem k velkému počtu žáků s PAS a dalším postižením, která přináší různé vývojové a vztahové potíže žáků, je vhodné posílit ŠPP o dalšího zaměstnance (např. psycholog, speciální pedagog znalý problematiky vztahů ve třídě, v rodině, který podpoří řešení případného problémového chování žáků ve třídě, poskytne poradenství pedagogům i zákonným zástupcům).

Závěry

Hodnocení vývoje

- Škola si od poslední inspekční činnosti udržuje kvalitu poskytovaného vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením.

Silné stránky

- Důraz na pečlivý výběr kvalitních pedagogů,
- dobře nastavené a realizované DVPP,
- empatický přístup pedagogů ve výuce,
- kvalitní výuka v ZŠŠ i PŠ s respektováním principů diferenciací a individuálních potřeb žáků,
- využívání alternativní a augmentativní komunikace ve vzdělávání,
- systematická spolupráce učitele s druhým pedagogem (učitel, vychovatel nebo asistent pedagoga),
- důraz na maximální možnou soběstačnost žáků, optimální podpora sociální samostatnosti (v PŠ ojediněle realizované praktické vyučování na externích pracovištích),
- přínosné partnerství školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatky ve vedení dokumentace školy,
- menší efektivita kontrolního systému.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Větší důraz na kontrolu vedení dokumentace školy,
- v rámci autoevaluace zahrnout i zpětnou vazbu zákonných zástupců (dotazníková šetření),
- s přihlédnutím k možnostem žáků rozvíjet postupně jejich sebereflexi (např. návodnou otázkou, vyjádření pomocí emotikonů),
- úprava v optimalizaci kompetencí a personální posílení ŠPP.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny příspěvkové organizace Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8, schválená usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 40/37 ze dne 19. 6. 2014, s účinností od 1. 9. 2014
2. Rozhodnutí MŠMT č. j. MSMT-21166/2016-3 ze dne 12. 7. 2016 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, s účinností od 1. 9. 2016
3. Potvrzení ve funkci ředitelky příspěvkové organizace Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8 na dobu určitou 6 let, tj. do 31. 7. 2024, s účinností od 1. 8. 2018

4. Koncepce dalšího rozvoje základní školy speciální a praktické školy ze dne 21. 7. 2017
5. Zpráva z vlastního hodnocení školy ze dne 22. 7. 2017
6. Plán Kontrolní činnosti k termínu inspekční činnosti
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2017/2018
8. Školní vzdělávací program pro základní školu speciální *Učíme se pro život*, aktualizace platná od 1. 1. 2018
9. Školní vzdělávací program *Lyceum – Brána života*, zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání praktická škola dvouletá, platný od 1. 1. 2014
10. Výchovně vzdělávací program školní družiny – příloha č. 1 ŠVP ZŠŠ, platný od 1. 1. 2018
11. Školní řád ze dne 1. 9. 2014
12. Rozvrh vyučovacích hodin platný k termínu inspekční činnosti
13. Třídni knihy ve školním roce 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
14. Školní matrika (osobní spisy žáků) – výběr k termínu inspekční činnosti
15. Přehled výchovně vzdělávací práce, školní rok 2017/2018
16. Minimální preventivní program, školní rok 2017/2018 ze dne 1. 9. 2017
17. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017 ze dne 23. 10. 2017
18. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
19. Kniha školních úrazů vedená od 1. 12. 2017 k termínu inspekční činnosti
20. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2017
21. Výkaz zisku a ztráty za 12/2017
22. Hlavní kniha účetnictví za 12/2017
23. Výpis nákladů za rok 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner, v. r.

Mgr. Ing. Jana Čalová, školní inspektorka

Čalová, v. r.

Ing. Zdenko Hájek, školní inspektor

Zdeno Hájek, v. r.

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

H. Vejdovská, v. r.

V Praze 21. 5. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Eva Klířová, ředitelka školy

Eva Klířová, v. r.

V Praze 14. 6. 2018